

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

**Анотований
інформаційно-бібліографічний
показчик статей
з періодичних видань
ФІЛОСОФІЯ. ПСИХОЛОГІЯ.
ОСВІТА**

Чернігівський національний технологічний університет

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

**Анотований
інформаційно-бібліографічний
показчик статей
з періодичних видань.
Філософія. Психологія.
Освіта
(I квартал 2019 рік)**

Чернігів, 2019

УДК 016:[1+37](05)
А69

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Наукової бібліотеки Чернігівського національного технологічного університету
Протокол № 07/19 від 03.06.2019.р.

Рецензент:

Мороз Н. В.

Директор Наукової бібліотеки Чернігівського національного технологічного університету

Анотований інформаційно-бібліографічний покажчик статей з періодичних видань. Філософія. Психологія. Освіта (I квартал, 2019 рік) / уклад. Т. А. Сіденко. – Чернігів : Наукова бібліотека ЧНТУ, 2019. – 15 с.

Інформаційно-бібліографічний покажчик містить частково анотований огляд статей з періодичних видань, які бібліотека отримала за січень, лютий, березень 2019 року.

Добір матеріалу завершено 16.05.2019 р. Опис здійснено мовою оригіналу відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Слова і словосполучення скорочені відповідно до ДСТУ 3582-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила» и ГОСТ 7.11-2004 (ИСО 832:1994) «Библиографическая запись. Сокращение слов и словосочетаний на иностранных европейских языках».

Покажчик призначений для науковців, викладачів, студентів, а також усіх, хто цікавиться періодичною пресою.

Покажчик випускається електронному вигляді. З покажчиком можна ознайомитись в Електронному архіві IRChNUT Чернігівського національного технологічного університету та на сайті бібліотеки.

ФІЛОСОФІЯ. ПСИХОЛОГІЯ. ОСВІТА

Вища школа : наук.-пр. вид. – К. : Знання, 2001. – Виходить щомісяця.

Вища школа. – 2019. – № 1.

Одноразовий екопосуд - стартап Сумського національного аграрного університету: команда Сумського національного аграрного університету отримала півмільйона гривень на розвиток стартапу FoodBIOPack та можливість поїхати до Німеччини для його презентації інвесторам // Вища школа. – 2019. – № 1. – С. 4.

Експеримент Міністерства освіти і науки України із запровадження разових вчених рад: Міністерство освіти і науки України планує впровадити як експеримент наукову атестацію докторів філософії через захист їхніх дисертацій у разових вчених радах // Вища школа. – 2019. – № 1. – С. 5.

Безручко, Олександр. Педагогічна діяльність Олександра Довженка школі кіноакторів при Київській кіностудії / О. Безручко // Вища школа. – 2019. – № 1. – С. 7-15.

Мета статті – дослідити та проаналізувати педагогічну діяльність українського кінорежисера Олександра Довженка у Школі кіноакторів при Київській кіностудії. Вдалось виявити взаємозв'язок між планами Олександра Довженка щодо відродження українського кінематографа як важливого складника української культури та відкриттям Школи кіноакторів.

Олексенко, В. Становлення професійно та соціально значущих рис характеру у студентів / В. Олексенко // Вища школа. – 2019. – № 1. – С. 16-25.

Нове у медіаосвіті: інженерна блогодидактика / Г. Онкович, В. Білецький, А. Онкович, М. Ткаченко // Вища школа. – 2019. – № 1. – С. 26-33.

Дебич, М. Мобільність студентів і якість вищої освіти в європейському освітньому і науковому просторі / М. Дебич // Вища школа. – 2019. – № 1. – С. 34-50.

Левківський, І. Формування економічної та фінансової системи інституційної вищої освіти / І. Левківський // Вища школа. – 2019. – № 1. – С. 51-56.

Мельник, К. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців фінансового профілю в процесі навчально-виробничої практики / К. Мельник // Вища школа. – 2019. – № 1. – С. 57-64.

Охріменко, Л. Історичний розвиток українського костюма і його регіональні особливості / Л. Охріменко // Вища школа. – 2019. – № 1. – С. 73-80.

Вища школа. – 2019. – № 2.

Ужгородський вчений винайшов спосіб жити без їжі // Вища школа. – 2019. – № 2. – С. 5.

У Сумському державному університеті готуватимуть бакалаврів за напрямом "Історія і археологія" // Вища школа. – 2019. – № 2. – С. 6.

Україна та Німеччина домовилися про створення спільних центрів передових досліджень // Вища школа. – 2019. – № 2. – С. 3-4.

Загірняк, М. До обговорення проекту Постанови КМУ "Про затвердження формули розподілу обсягу видатків загального фонду державного бюджету між ЗВО" / М. Загірняк, В. Усатюк, Д. Загірняк // Вища школа. – 2019. – № 2. – С. 7-16.

Левківський, І. Регіональні аспекти диверсифікації джерел фінансування вищої освіти України / І. Левківський // Вища школа. – 2019. – № 2. – С. 16-31.

У статті розкрито регіональні аспекти диверсифікації джерел фінансування закладів вищої освіти України.

Корсак, К. Нооглосарій-2 - ноонауки для майбутнього без колапсів / К. Корсак, Ю. Корсак // Вища школа. – 2019. – № 2. – С. 31-54.

Сидорук, І. Формування соціальної компетентності майбутніх соціальних працівників у процесі волонтерської діяльності / І. Сидорук // Вища школа. – 2019. – № 2. – С. 54-67.

У статті висвітлюються питання формування соціальної компетентності майбутніх соціальних працівників у процесі волонтерської діяльності.

Кофанова, О. Сучасні аспекти фундаментальної підготовки молоді та проблеми навчання у вищому технічному закладі освіти / О. Кофанова, Б. Киричков // Вища школа. – 2019. – № 2. – С. 67-81.

У статті розкриваються сучасні аспекти фундаментальної підготовки молоді та у вищому проблемі навчання технічному закладі.

Кошуб'як, І. Метод "Фішбоун" на уроках математики у початковій школі / І. Кошуб'як // Вища школа. – 2019. – № 2. – С. 81-91.

Безручко, О. Педагогічна діяльність Олександра Довженка: спроби розпочати підготовку кінорежисерів при Київському державному театральному інституті / О. Безручко // Вища школа. – 2019. – № 2. – С. 91-100.

Вознюк, О. Компетентність з судово-фармакологічних ризиків (у розслідуванні злочинів, пов'язаних з неналежним виконанням професійних обов'язків медичними або фармацевтичними працівниками) / О. Вознюк // Вища школа. – 2019. – № 2. – С. 100-122.

Вища школа. – 2019. – № 3.

Рух людства до двох організованих ним колапсів - екологічного і духовно-інтелектуального. Який з них небезпечніший і чи є порятунок? / К. Корсак, Ю. Корсак, Л. Антонюк [та ін.] // Вища школа. – 2019. – № 3. – С. 7-18.

У статті наводяться деякі прояви духовно-інтелектуального колапсу і запропоновано боротися з ним шляхом створення ноонаук, застосування ноопедагогіки, формування ноомислення та ін.

Надольний, І. Освіта - ключовий чинник модернізації суспільства / І. Надольний // Вища школа. – 2019. – № 3. – С. 19-25.

Освіта має здійснити основну місію - зробити людей добрими, благодатними, цілісно розвинутими особистостями.

Болтівець, С. "Університетська партія" Тараса Шевченка / С. Болтівець, О. Галушко // Вища школа. – 2019. – № 3. – С. 26-41.

Актуалізується творчість і громадська діяльність Тараса Шевченка, пов'язана з науковою та суспільно-політичною історією найбільших університетів, молодіжних товариств і "своєї партії" Тараса Шевченка в Санкт-Петербурзькому університеті.

Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка // Вища школа. – 2019. – № 3. – С. 42-44.

Гриценюк, І. Проектна діяльність як засіб розвитку підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих кадрів / І. Гриценюк // Вища школа. – 2019. – № 3. – С. 45-53.

Доведено доцільність впровадження проектної технології у навчально-виховний процес.

Дебич, М. Підвищення якості вищої освіти через інтернаціоналізацію навчального процесу - світова тенденція / М. Дебич, О. Гуменна // Вища школа. – 2019. – № 3. – С. 54-61.

Наведено новітні дані про врахування інтернаціоналізації у межах університетів та далеко поза ними у державних і міждержавних інституціях.

Балабан, О. Театральна освіта та сценічне мистецтво у період соціокультурних трансформацій: стратегії розвитку / О. Балабан, С. Котляр, А. Медведєва // Вища школа. – 2019. – № 3. – С. 62-69.

Визначені завдання розвитку театральної справи та відповідної фахової освіти.

Юр, М. Засоби "тетральної експресії" у вихованні фахівців сценічного та аудіовізуального мистецтв / М. Юр, О. Опанасик, М. Галкін // Вища школа. – 2019. – № 3. – С. 70-80.

Описана метода мотивації, комунікації "актор-режисер-глядач".

Бурим, К. Кольорове вирішення елементів навігації у веб-дизайні / К. Бурим, С. Чирчик // Вища школа. – 2019. – № 3. – С. 81-87.

Метою статті є раціоналізація навігації сайтів для більшої зручності споживачів продуктів веб-дизайну.

Пендзей, І. Новітня історія країн Західної Європи і Америки (1918-1945 рр.): ключові поняття, події, терміни / І. Пендзей // Вища школа. – 2019. – № 3. – С. 88-123.

Університетський підручник. Продовження див. у наступних числах журналу.

Педагогіка і психологія. Вісник Національної академії педагогічних наук України : науково-теоретичний та інформаційний журнал / Нац. акад. пед. наук України. – Київ : Педагогічна преса, 1993. – Виходить щоквартально.

Педагогіка і психологія. – 2019. – № 1.

Сорочан, Т. М. Феномен педагогічної майстерності як методологія трансформації професіоналізму педагогів Нової української школи / Т. М. Сорочан // Педагогіка і психологія. – 2019. – № 1. – С. 5-13.

Дослідження феномену педагогічної майстерності трактують як методологію бачення розв'язання цієї проблеми. Ретроспективний аналіз наукових розвідок щодо педагогічної майстерності, її структури, змісту, напрямів розвитку створюють передумови для обґрунтування поняття професіоналізму.

Редько, В. Г. Концептуальні засади змісту освітнього іншомовного комунікативного середовища компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов учнів початкової школи / В. Г. Редько // Педагогіка і психологія. – 2019. – № 1. – С. 13-24.

Розглянуто дидактичні та методичні засади змісту освітнього іншомовного комунікативного середовища, що забезпечує

ефективність орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі.

Бех, І. Д. Особистість у віковому онтогенезі / І. Д. Бех // Педагогіка і психологія. – 2019. – №1. – С. 36-44.

Актуальність статті обумовлюють насамперед реалії, пов'язані з життям осіб зрілого віку, постають проблеми як широкого соціального, так і, власне, суб'єктивного характеру.

Розглянуто специфіку тих цінностей, які властиві літнім людям і визначають сенс їхнього життя.

Максименко, С. Д. Горизонти психологічної науки XXI століття / С. Д. Максименко // Педагогіка і психологія. – 2019. – № 1. – С. 44-55.

Сучасна українська психологія переживає особливий період становлення, обумовлений головним чином, взаємопов'язаними факторами.

Найдьонова, Л. А. Діти і гроші в Інтернеті: проблема економічної кіберсоціалізації / Л. А. Найдьонова // Педагогіка і психологія. – 2019. – № 1. – С. 55-61.

Здійснено першу розвідку в сфері економічної кіберсоціалізації, описано новітні феномени кіберпростору, пов'язані з грошима, розглянуто їх роль в розвитку дитини на фоні загального розуміння закономірностей економічної соціалізації.

Іванюк, І. В. Формування цифрової компетентності вчителів у скандинавських країнах / І. В. Іванюк // Педагогіка і психологія. – 2019. – № 1. – С. 69-77.

Зроблено огляд основних стратегічних документів освітньої політики Норвегії та Фінляндії, які є підґрунтям сучасного реформування системи початкової та середньої освіти, а також підготовки вчителів і підвищення їхньої кваліфікації з метою формування цифрової компетентності вчителів і учнів.

Головченко, Г. О. Тенденції розвитку медіаосвіти в Канаді / Г. О. Головченко // Педагогіка і психологія. – 2019. – № 1. – С. 77-87.

Висвітлено історію становлення і розвитку медіаосвіти в Канаді на основі ретроспективного аналізу означеного питання вітчизняними й зарубіжними науковцями

Соціологія: теорія, методи, маркетинг : науч.-теор. журн. / Ін-т соціол. Нац. акад. наук України. – Київ: [б. в.], 1997. - Виходить щоквартально. - ISSN 1563-4426.

Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2019. – № 1.

Райт, Е. О. Засади неомарксистського класового аналізу / Ерик Олін Райт // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С. 9-31.

Автором викладено особливості неомарксистського класового підходу в сучасній соціології. Зокрема, роз'яснюється, що саме становить фундаментальне питання класового аналізу в марксистській теорії та якими є його цілі. Описуються спільні та відмінні риси, присутні в концептуальних компонентах і ключових пояснювальних прагненнях класового аналізу у веберіанській та марксистській традиціях. Специфіка марксистського підходу полягає у визначенні концепту соціального класу в термінах процесів експлуатації - одного з ключових механізмів, за допомогою якого класові відносини ґенерують соціальні ефекти. Перевага використання надиханої ідеями Маркса концепції класу, що ґрунтується, з одного боку, на суспільних виробничих відносинах, а з іншого - на експлуатації та домінуванні, бачиться Райтові в тому, що ця концепція дає змогу привнести до класового аналізу моральну критику. Такий аналіз може функціонувати як частина не лише наукової теорії інтересів та конфліктів, але також і визвольної теорії, що пропонує альтернативи капіталізму на засадах соціальної справедливості.

Коваліско, Н. Добробут і нерівність у порівняльній перспективі: випадок Польщі та України / Наталія Коваліско, Сергій Макеєв // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.32-55.

Соціально-економічні траєкторії руху Польщі та України істотно розходилися з останнього десятиліття минулого століття і досі розходяться. Перша стабільно розвивається, надолужує відставання в якості життя людей від країн Західної Європи. В Україні ж рецесія 1990-х років змінилася нестійким зростанням економіки, що переривалося у другій половині 2000-х і в 2010-х роках. Порівняння даних офіційної статистики, обстежень домогосподарств та опитувань населення дає підстави констатувати, що поступальний і стійкий, як у Польщі, перехід від

централізованої економіки до ринкової супроводжується помірним поглибленням економічної нерівності. Абнормальний (що відхиляється від “правила Польщі”) перехід призводить до надлишкової концентрації доходів і відтворення корупції як механізму їх перерозподілу між різними категоріями населення, а звідси - до виразнішого розшарування щодо можливостей задоволення вітальних і екзистенційних потреб. Існування масштабної тіньової економічної діяльності та недекларованої роботи підтримує дешевизну українських працівників на внутрішньому і зовнішніх ринках праці й формує стійку субкультуру ухилення від сплати податків.

Суська, О. Інституціональність vs проспериті. Про зміни медіа-ландшафту та методологічні лакуни соціології масових комунікацій / О. Суська // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.56-72.

Статтю присвячено розгляду сучасного розуміння інституціональності комунікативних відносин у медіа-просторі, їхнього асиметричного статусу в його неантагоністичному протистоянні новому статусу приватності-суб'єктності, з його самодостатністю та успішністю (проспериті), що демонструє “партиципаційна журналістика”, або “журналістика участі”. Ця опозиція є цілком актуальною і для професійної журналістики, суб'єкти якої (зокрема, члени Національної спілки журналістів України) мають власні, іноді досить розбіжні погляди на поточні процеси в медіа-комунікативному просторі. Блоковані вказівками власників, підпорядковані медіа не спроможні сприяти розбудові демократичних суспільних важелів. При цьому проблеми агресії проти журналістів також пов'язані з протидією інституціоналізованого комунікатора новому статусові “персоніфікованого суб'єкта”, невідпорядкованого владним структурам. У статті на підставі проведеного автором дослідження розглядаються особливості сприйняття та усвідомлення журналістською спільнотою змін у поведінці медійних аудиторій, позицій самих мас-медіа в сучасному суспільстві, перспектив інституціоналізованого комунікатора, який поступово визнає наявність нових персоніфікованих суб'єктів та їхню успішність у розбудові симетричних комунікативних відносин та актуальних засад інформаційного обміну в сучасному медіа-середовищі.

Малюк, А. К. Маркс про роль капіталізму в формуванні всесвітньо-історичних відносин / Андрій Малюк // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.73-91.

У статті здійснюється реконструкція Марксової концепції місця і ролі капіталізму в становленні всесвітніх, глобальних відносин і взаємозв'язків, а також історичних меж створеної ним глобальності. Показано, що, з точки зору Маркса, формування капіталізму є невіддільним від утворення системи глобальних взаємозв'язків і глобальної системи суспільних відносин. З іншого боку, формування системи глобальних відносин впливає з закономірностей розвитку капіталістичного суспільства. Та історична форма продуктивних сил і суспільних відносин, завдяки якій і за допомоги якої світ залучався до системи глобальних взаємозв'язків, була капіталістичною. Капіталізм за своєю природою є глобальною системою. Глобальність і всесвітність становлять саму сутність капіталізму, який Маркс розумів як внутрішньо експансіоністську, а отже, світову систему. Таке розуміння впливає з природи капіталу, в якій закладено його прагнення до нескінченного накопичення, самозростання.

Лощін, М. Етичні критерії цивілізаційного вибору / Михайло Лощін, Юрій Привалов, Юрій Сапелкін // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.92-113.

У статті розглядається розуміння цивілізаційного вибору як послідовності політичних, соціальних, культурних та інших історичних подій. Подається оцінка масштабу соціальних дій, націлених на цивілізаційний розворот суспільства. Автори здійснюють спробу оцінити ризики цивілізаційного вибору уздовж соціальної вертикалі, використовуючи розроблені раніше теоретичні моделі соціальних ризиків для соціально неоднорідного суспільства. В перебігу дослідження розглянуто різні феномени, супутні розв'язанню проблеми етики цивілізаційного вибору.

Акулов, М. Принцип симетрії та концепція часу в акторно-мережевій теорії / Михайло Акулов // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.114-128.

У цій статті йдеться про проблеми принципу симетрії та концепцію часу в акторно-мережевій теорії (ANT). Відносини між людськими та нелюдськими акторами становлять одну з ключових тез ANT - принцип узагальненої симетрії. Але принцип симетрії часто порушується в працях самих авторів ANT - як щодо відносин

між гетерогенними акторами, так і щодо відносин між часом і простором. У працях засновників та авторів напряму (Б.Латур, Д.Ло, А.Мол, А.Еньон та ін.) ми можемо бачити дискусії з приводу ролей акторів та самого поняття актора в ANT. Аналіз текстів ANT свідчить, що припущення щодо реляційності простору-часу є, по-перше, частковими та неповними, а по-друге, актори не мають рівного онтологічного статусу.

Круглий стіл "Феномен аномії в контексті епістемологічної" // Інститут соціології НАН України. Соціологія : теорія, методи, маркетинг. - 2019. - N 1. - С. 129-144.

Феномен аномії став одним із перших, що потрапив у фокус інтересу академічної соціології не лише в теоретичному розрізі, а й у контексті його емпіричного вивчення. Знаковим є й те, що його дослідженню приділяли належну увагу такі майстри соціологічного знання, як Еміль Дюркгайм та Роберт Мертон. У цьому ракурсі цілком закономірно, що було розроблено низку шкал для вимірювання аномії в модерних суспільствах (шкали Сроула, МакКлоскі та Шаара, Лина, Міддлтона).

Бевзенко, Л. Соціальна аномія - смисловий діапазон можливих концептуалізацій та його вплив на подальшу операціоналізацію / Любов Бевзенко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.129-132

Мищенко, М. Чи справді шкали аномії вимірюють аномію? / Михайло Мищенко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.132-133.

Матеріал містить звіт про роботу наукової конференції - Міжнародних соціологічних читань, які були проведені Інститутом соціології НАН України 10 грудня 2018 року на честь двох визначних постатей в історії вітчизняної філософської та соціологічної думки, відомих і шанованих не лише в Україні, але й далеко за її межами, - Мирослава Поповича (1930-2018) та Наталії Паніної (1949-2006). Також представлено результати конкурсу «Кращий молодий соціолог року - 2018».

Злобіна, О. Як співвідносяться аномія та соціальна напруженість / Олена Злобіна // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.134-135.

Бова, А. Становлення населення України до морально-правових норм : (за матеріалами Всесвіт. дослідж. цінностей) / Андрій Бова // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.135-136.

Дембіцький, С. Конструювання та валідизація NLA-школи / Сергій Дембіцький // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.136-138.

Романенко, Ю. Культуропатії та соціопатії як типи аномії в Україні / Юрій Романенко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.138-141.

Настояща, К. Аномія в оптиці глобалізації: контури та чинники / Катерина Настояща // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.142-144.

Shestakovskiy, O. Internal homonegativity among men having sex with men: a comparative cross-national study / O. Shestakovskiy, M. Kasianczuk, O. Trofymenko // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.145-171.

Досліджено інтерналізовану гомонегативність та її чинники серед чоловіків.

Maksymenko, O. Ketching a future for sociology and sociologists / O. Maksymenko // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.172-181.

Іващенко, К. Внутрішньо переміщені особи: реалії та перспективи / К. Іващенко // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.181-188.

Питання внутрішньо-переміщених осіб, та представлено соціальне опитування серед населення.

Резнік, В. Відділ історії та теорії соціології Інституту соціології НАН України: напрями досліджень / В. Резнік // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.189-192.

Представлена інформація щодо, Інституту соціології НАН України що, включно з усіма його науково-дослідницькими відділами, успішно пройшов атестацію за підсумками оцінювання ефективності їхньої діяльності за попереднє п'ятиріччя

Вовканич, С. Українська національна ідея як засаднича складова системи державотворення: соціогуманістична візія і місія / Степан Вовканич // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.195-211.

У статті позиціонується концепт сучасної української національної ідеї (УНІ), складові якої розглядаються як стратегіями державотворення в Україні за умов нав'язаної їй Росією гібридної війни. Наголошується важливість соціогуманістичного підходу до духовно-інтелектуальних засад ідеологічного забезпечення державотворчих процесів в Україні як якісно-стратегічного імперативу зміцнення системи національної безпеки країни. Водночас акцентується необхідність створення сталих систем міжнародної безпеки та світового порядку, нехтування якими вможливило анексію Росією Криму і ведення нею війни на Донбасі.

Соціогуманістична настанова на захист і людини, і нації за умов глобалізації гібридних воєн, зокрема інформаційних, висуває на передній план когнітивно-інформаційний, духовно-інтелектуальний та ін. аспекти комплексно нового їх розв'язання на національному рівні. Водночас ефективний захист відзначених загроз передбачає паралельне зміцнення систем міжнародної безпеки, зокрема євроатлантичного військово-політичного альянсу, структур ООН з урахуванням мовно-культурних, релігійних та історичних особливостей корінних народів, їхнього права будувати на своїй землі національні держави, збагачуючи в такий спосіб світове розмаїття.

Судаков, В. Інноваційні конгнітивні стимули дослідження екзистенціальних засад організації суспільного життя та персоніфікованих соціальних практик / Володимир Судаков // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. - 2019. - № 1. - С.212-214.

Монографічне дослідження А. Мельнікова присвячене науковому розробленню актуальної проблематики інноваційного розвитку соціологічного теоретизування, сутність якої полягає в дослідженні та поясненні основоположних екзистенціальних та смислових підстав організації суспільного життя, яке відтворюється шляхом складного і суперечливого поєднання персоніфікованих та колективних соціальних практик у соціальних системах аграрного, індустріального та постіндустріального типу.